prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Valah Ciprian

dosarul nr.2a-3154/25
2-24057402-02-2a-03092025

D E C I Z I E

03 martie 2026 **mun.Chișinău**

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Serghei Dimitriu
Judecătorii Violeta Gîrleanu și Constantin Roșca
Grefier Duțul Daniela

examinând în ședință publică cererile de apel declarate de apelanții Primăria mun.Chișinău, Ministerul Justiției și avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul apelantului Secrieru Sergiu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26.07.2024,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul reclamantului Secrieru Sergiu către Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Primăria mun.Chișinău privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10.11.2011, repararea prejudiciului moral în mărime de 200000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

1. La data de 28 mai 2024, avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul reclamantului Secrieru Sergiu, a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Primăria mun.Chișinău privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, repararea prejudiciului moral în mărime de 200.000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.4-9).
2. În motivarea acțiunii, a invocat că Primarul General al mun.Chișinău a emis dispoziția nr.610-dc din 29 iulie 2020 privind revocarea reclamantului din funcția de vice-pretor al Preturii Ciocana mun.Chișinău din 29.07.2020.

Reclamantul a reținut că la 26 august 2020, a înaintat acțiune în judecată împotriva Primarului General și Primăriei mun.Chișinău privind anularea dispoziției nr.610-dc din 29 iulie 2020, restabilirea reclamantului în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

A menționat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 21 aprilie 2021,

cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.3a-819/21 din 10 noiembrie 2021, s-a casat hotărârea primei instanțe din 21 aprilie 2021 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a admis parțial acțiunea, s-a anulat dispoziția nr.610-dc din 29 iulie 2020 emisă de Primarul General al mun.Chișinău; s-a restabilit reclamantul în funcția de vice-pretor al Preturii Ciocana mun.Chișinău; s-a încasat de la Primăria mun.Chișinău în beneficiul reclamantului salariul pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 29 iulie 2020 - 10 noiembrie 2021, cu reținerea impozitului obligatoriu; s-a declarat ca inadmisibilă pretenția privind încasarea de la Primăria mun.Chișinău în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în cuantum de trei salarii medii.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2022, s-au declarat inadmisibile recursurile înaintate împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021.

Reclamantul a notat că potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, în partea restabilirii funcție și încasarea a unui salariu mediu, hotărârea se execută imediat. Însă, abia peste trei luni, la 21 ianuarie 2022, vice-primarul mun.Chișinău, Ceban Ilie, a emis dispoziția nr.64-dc privind restabilirea reclamantului în funcția de vice-pretor al Preturii Ciocana mun.Chișinău. Totodată, peste 3 zile, la 24 ianuarie 2022, prin dispoziția nr.65-dc emisă de Primarul General, reclamantul iarăși a fost revocat din funcția de vice-pretor al Preturii Ciocana.

Reclamantul a reținut că la 25 octombrie 2022, s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu cerere privind inițierea procedurii de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2023, s-a încetat procedura de executare inițiată la cererea reclamantului din motivul atingerii scopului deciziei respective.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 iulie 2023, s-a admis recursul depus de reclamant. S-a anulat încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2023 și s-a restituit cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău. În decizia Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2023, s-a indicat că la caz Curtea de Apel Chișinău s-a expus prematur asupra procedurii de executare menționând că actul judecătoresc înaintat spre executare a fost executat benevol prin dispoziția nr.64-dc din 21 ianuarie 2022, emisă de Primarul General al mun. Chișinău și ordinele de plată anexate (f.d.40, 92-94). Or, reclamantului i-a fost achitat salariul până la 10 noiembrie 2021, însă instanța de apel nu s-a expus asupra executării imediate a deciziei din 10 noiembrie 2021.

A precizat că la 06 iulie 2023, debitorii Primarul General și Primăria mun.Chișinău au fost notificați despre intenția de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, indicată supra, iar la 24 iulie 2023, debitorii au fost notificați repetat că potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2021, s-a dispus executarea imediată în partea ce ține de restabilirea în funcție și achitarea unui salariu mediu reclamantului. Or, potrivit dispoziției nr.64-dc din 21 ianuarie 2022, emisă de Primarul General al mun.Chișinău, rezultă restabilirea reclamantului în funcție la 21 ianuarie 2022, respectiv s-a solicitat informarea referitor la achitarea salariului din data emiterii deciziei, a cărei executare se solicită, până la data restabilirii în funcție.

Reclamantul a declarat că la 09 august 2023, debitorul Primarul General al mun.Chișinău a prezentat instanței nota informativa a Preturii Ciocana potrivit căreia a fost achitat reclamantului salariul pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 29 iulie 2020 - 10 noiembrie 2021, cu reținerea impozitului obligatoriu.

A reținut că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2023, s-a acordat Primarului General al mun.Chișinău termen de 15 zile de la recepționarea încheierii pentru executarea efectivă a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, luând în considerație motivele invocate în încheiere, cu prezentarea probelor la Curtea de Apel Chișinău.

Reclamantul a menționat că la 03 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Primarul General al mun.Chișinău a prezentat informația privind achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă a reclamantului pentru perioada 11 noiembrie 2021 - 21 ianuarie 2022, anexând copiile ordinelor de plată nr.710, 707, 709, 706 din 03 noiembrie 2023.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2024, s-a încetat procedura de executare inițiată de reclamant din motivul atingerii scopului ei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 aprilie 2024, s-a respins recursul reclamantului și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2024. Curtea Supremă de Justiție a notat că pretenția reclamantului privind calcularea și încasarea dobânzii de întârziere, pentru neexecutarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, reprezintă o altă speță ce ține de repararea unui alt prejudiciu decât cel de încasare a prejudiciului actual.

A invocat legislația aplicabilă din care rezultă că nu a fost executată efectiv decizia Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021 și cu respectarea termenilor legali de executare a hotărârilor judecătorești. Or, autoritatea responsabilă de executarea hotărârii nu a întreprins măsurile corespunzătoare în scopul executării deciziei.

Reclamantul reține că deși s-a dispus inclusiv executarea imediată a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, în această parte a fost executată abia la 21 ianuarie 2022, prin aducerea la cunoștință a dispoziției nr.64-dc din 21 ianuarie 2022, adică peste trei luni. Însă, la 24 ianuarie 2022, prin dispoziția vice-primarului nr.65-dc, reclamantul iarăși a fost revocat din funcția în care a fost restabilit.

Astfel, reclamantul consideră că la caz nu a avut loc o executare efectivă a hotărârii judecătorești, deoarece simpla aducere la cunoștință dispoziției de restabilire în funcție nu echivalează cu executarea hotărârii judecătorești irevocabile. Or, dispoziția nr.64-dc din 21 ianuarie 2022, emisă de Primarul General al mun.Chișinău, nu a produs de fapt niciun efect, actul administrativ respectiv nefiind realizat efectiv și restabilirea în funcție nu a fost veritabilă, deoarece la scurt timp reclamantul a fost iarăși eliberat din funcție prin altă dispoziție de revocare din funcție.

Reclamantul a menționat că necesitatea executării hotărârii în termen rezonabil rezultă și din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

A reținut că în condițiile date termenul de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, nu este rezonabil, demonstrând o durată excesivă. Or, decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 10.11.2021, a fost executată în partea achitării salariului pentru perioada 29 iulie 2020 -10 noiembrie 2020 la 25 octombrie 2022, conform ordinul de plată nr.260, iar în partea achitării salariului pentru perioada 11 noiembrie 2021 - 21 ianuarie 2022, a fost executată la 03 noiembrie 2023, o perioadă de 2 ani.

Reclamantul solicită constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral în temeiul Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 și reține că având în vedere specificul deciziei care se execută (termenul de executare a deciziei în litigiul de muncă, miza pentru reclamant, angajarea în câmpul muncii și câștigul legal de surse pentru întreținerea familiei reclamantului care are trei copii, principiile compensării echitabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate, starea de stres și frustrare cauzate), solicită a încasa din bugetul de stat prejudiciul moral în mărime de 200.000 lei, sumă ce poate fi considerată o compensare ce ar aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate, la caz reclamantului.

Reclamantul reține că în speță a fost încălcat dreptul la muncă prin revocarea din funcție la trei zile după restabilirea în funcție în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021. Or, dreptul de muncă este un element constitutiv al demnității umane ce contribuie la posibilitatea de a obține compensații și stabilirea standardului de viață, respectiv în cazul dat miza reclamantului pentru obținerea executării în termen a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, este sporită, în vederea exercitării dreptului la muncă care în sine este considerat un drept economic fundamental prin faptul că permite persoanei care intră în raporturi juridice cu angajatorul în baza prestării anumitor servicii să fie remunerat cu un salariu, să-și sporească bunăstarea sa economică și socială.

Poziția instanței de fond:

3. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 iulie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Secrieru Sergiu.

   S-a constatat încălcarea dreptului reclamantului Secrieru Sergiu la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău nr.3a-819/21 din 10 noiembrie 2021.

   S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Secrieru Sergiu prejudiciul moral în mărime de 10.000 lei.

   În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d.140).

4. Pentru a pronunța soluția respectivă, prima instanță a reținut că decizia Curții de Apel din 10 noiembrie 2021 a fost executată cu o întârziere mai mare de 3 luni în partea restabilirii reclamantului în funcție și a încasării unui salariu mediu, iar în partea încasării salariului pentru absența forțată de la muncă – cu o întârziere mai mare de 11 luni. Totodată, a constatat că executarea nu a prezentat un grad sporit de complexitate, reclamantul nu a tergiversat procedura, iar debitorul nu a probat existența unor dificultăți în executare. Având în vedere și importanța litigiului pentru reclamant, instanța a concluzionat asupra încălcării

dreptului acestuia la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Cu privire la prejudiciul moral solicitat în cuantum de 200.000 lei, prima instanță a reținut că în urma constatării încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil, este justificată acordarea unei satisfacții echitabile din bugetul de stat. Raportând durata întârzierii și circumstanțele cauzei la criteriile legale, instanța a apreciat că suma de 10.000 lei este suficientă pentru repararea prejudiciului moral, dintre care 3.000 lei pentru întârzierea restabilirii în funcție și 7.000 lei pentru întârzierea achitării salariului pentru absența forțată de la muncă (f.d.157-164).

Solicitarea apelanților:

5. La 01 august 2024, Primăria mun.Chișinău a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 iulie 2024, solicitând casarea parțială a hotărârii contestate și, anume, în partea admiterii pretențiilor, cu emiterea în această parte a unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă integral (f.d.143).
6. La data 02 august 2024, Ministerului Justiției a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 iulie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanței în partea admisă, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată în partea respectivă (f.d.144).
7. La data de 14 august 2024, avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul apelantului Secrieru Sergiu, a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii (f.d.156-156).

Argumentele părților:

8. *În motivarea cererii de apel, Primăria mun.Chișinău* a invocat netemeinicia și ilegalitatea hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii, susținând că aceasta a determinat incorect obiectul probațiunii și nu a elucidat pe deplin circumstanțele relevante. A menționat că în cauzele întemeiate pe Legea nr.87 din 21 aprilie 2011, urmează a fi identificate obiectul pretenției, perioada de referință și necesitatea, după caz, cuantumul satisfacției echitabile. În speță, perioada de referință urma să fie calculată de la data solicitării oficiale a executării hotărârii, iar aprecierea caracterului rezonabil trebuia realizată prin prisma complexității cauzei, comportamentului părților și al autorităților, precum și a mizei pentru reclamant.

Apelantul a susținut că executarea deciziei Curții de Apel Chișinău nr.3a-819/21 din 10 noiembrie 2021 nu poate fi calificată drept nerezonabilă, întrucât reclamantul Sergiu Secrieru a solicitat inițierea procedurii de executare abia la 25 octombrie 2022, iar decizia a fost executată integral la 26 octombrie 2022, prin dispozițiile Primarului General nr.64-dc din 21 ianuarie 2022 și nr.1198-dc din 05 septembrie 2022 și achitarea plăților salariale. A invocat, de asemenea, că restabilirea în funcție prezenta anumite dificultăți, funcția fiind exercitată de o altă persoană, care nu putea fi eliberată în lipsa unui temei legal. A menționat că prin încheierea Curții de Apel

Chișinău din 19 februarie 2024, procedura de executare a fost încetată ca urmare a atingerii scopului acesteia.

Referitor la prejudiciul moral de 10.000 lei, apelantul a susținut că acesta a fost acordat neîntemeiat, în lipsa constatării unei încălcări a dreptului la executarea în termen rezonabil și a unor probe care să confirme suportarea și întinderea prejudiciului moral. A invocat că sarcina probei lipsei încălcării și a prejudiciului moral revine Ministerului Justiției, iar reclamantul trebuie să dovedească prejudiciul material și cheltuielile de judecată, subliniind totodată că prevederile Legii nr.87 nu instituie acordarea automată a prejudiciului moral. În acest context, a considerat nejustificată acordarea sumelor de 3.000 lei pentru întârzierea restabilirii în funcție și de 7.000 lei pentru întârzierea achitării salariului pentru absența forțată de la muncă, susținând că decizia a fost executată imediat (f.d.147-151).

9. *În motivarea cererii de apel, apelantul Ministerul Justiției* și-a exprimat dezacordul cu soluția primei instanțe în partea admiterii acțiunii, solicitând emiterea unei decizii prin care acțiunea înaintată de Secrieru Sergiu să fie respinsă integral.

Apelantul a susținut că instanța de fond a constatat în mod greșit existența încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil, întrucât s-a limitat la constatarea duratei de 3 și, respectiv, 11 luni, fără a analiza în mod efectiv dacă aceste perioade au fost nerezonabile prin prisma circumstanțelor concrete ale cauzei. A invocat prevederile art.117, 118, 121 și 130 CPC, referitoare la probe, sarcina probațiunii și aprecierea acestora, precum și practica instanțelor naționale și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit cărora aprecierea termenului rezonabil trebuie realizată ținându-se cont de complexitatea cauzei, comportamentul părților și al autorităților și miza litigiului pentru reclamant. A menționat cauzele „Josan c. Moldovei", „Mazepa c. Moldovei", „Holomiov c. Moldovei", „Zanghì c. Italiei", „Ruianu c. României" și „Hornsby c. Greciei".

În opinia apelantului, instanța de fond a omis această etapă și a considerat în mod automat că perioadele de 3 și 11 luni constituie o încălcare. Totodată, a susținut că instanța a ignorat raportul motivat prezentat la f.d.129-134, precum și circumstanțele executării, care, în opinia sa, demonstrează că executarea s-a realizat benevol și prompt de către Primăria mun. Chișinău, inclusiv prin dispoziția nr.64-dc din 21.01.2022 și ordinele de plată. A considerat că instanța nu a analizat exhaustiv probele administrate și a transformat sarcina probațiunii într-o prezumție a vinovăției statului.

Apelantul a mai invocat faptul că chiar dacă s-ar admite existența unei întârzieri inițiale de aproximativ 3 luni în emiterea dispoziției nr.64-dc, situația juridică a fost ulterior modificată prin dispoziția nr.65-dc din 24.01.2022, prin care reclamantul a fost din nou revocat din funcție. A susținut că această împrejurare a generat o situație juridică nouă și complexă, executarea hotărârii de restabilire fiind urmată de emiterea unui alt act administrativ, contestat ulterior de reclamant. În opinia apelantului, aceste circumstanțe trebuiau luate în considerare la aprecierea duratei procedurii, inclusiv faptul că reclamantul a ales să conteste noul act administrativ, contribuind astfel la prelungirea perioadei de incertitudine. A subliniat că deși autoritățile au obligația de a întreprinde măsuri adecvate și suficiente pentru executarea hotărârilor,

reclamantului îi revine obligația de a manifesta diligență în apărarea drepturilor sale.

Referitor la prejudiciul moral, apelantul a considerat neîntemeiată acordarea sumei de 10.000 lei, susținând că instanța de fond a admis această pretenție fără o motivare suficientă și fără a constata existența unei încălcări și a unui prejudiciu moral real. A invocat că potrivit art.4 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.87/2011, sarcina probei trebuie apreciată corespunzător, iar raportul motivat prezentat de Ministerul Justiției constituie, în opinia sa, o probă suficientă privind lipsa încălcării și a prejudiciului moral. A menționat că repararea prejudiciului moral în temeiul art.5 din Legea nr.87/2011 nu operează automat, iar cuantumul acesteia trebuie stabilit în mod echitabil și proporțional cu prejudiciul real, ținându-se cont de consecințele negative suportate, importanța valorilor lezate și intensitatea acestora.

În acest context, apelantul a susținut că suma de 10.000 lei, acordată de prima instanță, este exagerată și disproporționată, nefiind justificată prin circumstanțele concrete ale cauzei și prin probele administrate. A considerat că motivarea instanței, întemeiată în principal pe criteriul echității, este insuficientă, iar acordarea unei asemenea sume, în lipsa unei motivări corespunzătoare, nu respectă principiul proporționalității și poate conduce la o îmbogățire injustă (f.d.170-175).

10. *În motivarea cererii de apel, avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul apelantului Secrieru Sergiu*, a contestat cuantumul prejudiciului moral acordat de prima instanță, solicitând modificarea hotărârii în sensul acordării unei despăgubiri corespunzătoare prejudiciului moral solicitat.

Apelantul a susținut că decizia Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, prin care a fost dispusă restabilirea sa în funcția de vice pretor al sectorului Ciocana și încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, nu a fost executată efectiv și în termenele legale. A menționat că restabilirea în funcție a avut loc abia la 21 ianuarie 2022, prin dispoziția nr.64-dc, după care, la 24 ianuarie 2022, prin dispoziția nr.65-dc, a fost din nou revocat din funcție. În opinia apelantului, această succesiune de acte demonstrează caracterul formal al executării hotărârii, lipsit de efecte juridice reale și utile, invocând în acest sens și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv cauza „Guja c. Republicii Moldova”.

Totodată, apelantul a susținut că prima instanță a apreciat incomplet durata întârzierii executării în partea achitării salariului pentru absența forțată de la muncă. A indicat că salariul aferent perioadei 29 iulie 2020 – 10 noiembrie 2020 a fost achitat la 25 octombrie 2022, iar cel aferent perioadei 11 noiembrie 2021 – 21 ianuarie 2022 – abia la 3 noiembrie 2023, astfel încât întârzierea, în parte, a ajuns până la aproximativ doi ani, și nu doar „peste 11 luni”, cum a reținut instanța de fond. A considerat că aceste circumstanțe au fost omise la stabilirea cuantumului prejudiciului moral.

A mai invocat că pe perioada executării tardive a hotărârii, a fost lipsit de posibilitatea de a desfășura o activitate profesională remunerată și de a-și asigura în mod corespunzător mijloacele necesare întreținerii familiei. A menționat că este tatăl a trei copii minori, iar situația creată i-ar fi provocat stres psihologic, incertitudine financiară și tensiuni asupra vieții familiale. În opinia apelantului, la stabilirea prejudiciului moral trebuiau avute în vedere natura litigiului de

muncă, implicațiile asupra dreptului la muncă și demnității profesionale, durata executării, miza personală și familială a cauzei, precum și conduita autorităților responsabile de executarea hotărârii.

În acest context, apelantul a considerat că suma de 10.000 lei acordată de prima instanță este nejustificat de redusă în raport cu gravitatea și durata încălcării, susținând că prejudiciul moral suferit nu poate fi reparat prin simpla constatare a încălcării. A solicitat acordarea sumei de 200.000 lei cu titlu de prejudiciu moral, apreciind-o drept o compensație echitabilă și proporțională cu suferințele invocate și cu circumstanțele executării tardive a hotărârii judecătorești (f.d.186-190).

11. În ședința instanței de apel, reprezentantul apelantului Ministerului Justiției, Cristian Zagnat, a susținut cererea de apel declarată de Ministerul Justiției, solicitând casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. La fel, a solicitat respingerea apelului declarat de avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul apelantului Secrieru Sergiu.
12. În ședința instanței de apel, reprezentantul apelantului Primăria mun.Chișinău, Crețu Maria, a susținut apelul declarat, solicitând casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.
13. În ședința instanței de apel, avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul apelantului Secrieru Sergiu, a susținut cererea de apel și a solicitat modificarea hotărârii instanței de fond, cu majorarea cuantumului prejudiciului moral de la suma de 10.000 lei la suma de 200.000 lei, conform cererii de chemare în judecată înaintate.

Aprecierea instanței de apel:

14. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră că cererile de apel declarate de Ministerul Justiției și Primăria mun.Chișinău urmează a fi respinse, iar apelul avocatului Leșan Nicolae, reprezentantul apelantului Secrieru Sergiu urmează a fi admis, din motivele ce succed.
15. În conformitate cu art.373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

    În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

    În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță.

    Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

    Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decît aceea din

hotărîrea atacată cu apel, cu excepția cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alți participanți la proces.

16. În acord cu art.385 alin.(1) lit.a) și b) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe, precum și să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe.
17. Materialul probator atestă că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 21 aprilie 2021, a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Secrieru Sergiu către Primarul General al mun.Chișinău și Primăria mun.Chișinău, persoane terțe Pretura sect.Ciocana, Dorian Istrati și Elena Triboi privind anularea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea în funcție, încasarea plăților salariale, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.10-30).
18. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 21 aprilie 2021 și s-a emis o nouă decizie, prin care:

S-a admis parțial acțiunea înaintată de Sergiu Secrieru împotriva Primarului General al mun.Chișinău și Primăriei mun.Chișinău, persoane terțe Pretura s.Ciocana, mun.Chișinău, Istrati Dorian și Elena Triboi cu privire la anularea dispoziției nr.610-dc din 29 iulie 2020 „Cu privire la revocarea lui Sergiu Secrieru din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, mun.Chișinău”, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

S-a anulat dispoziția Primarului General al mun.Chișinău nr. 610-dc din 29 iulie 2020 „Cu privire la revocarea lui Sergiu Secrieru din funcția de vicepretor al Preturii sectorului Ciocana, mun. Chișinău”.

S-a restabilit Sergiu Secrieru în funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, mun.Chișinău.

S-a încasat din contul Primăriei mun.Chișinău în beneficiul lui Sergiu Secrieru, salariul pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 29 iulie 2020 - 10 noiembrie 2021, cu reținerea impozitului obligatoriu.

S-a declarat inadmisibilă pretenția cu privire la încasarea din contul Primăriei mun.Chișinău în beneficiul lui Sergiu Secrieru a prejudiciului moral în cuantum de 3 (trei) salarii medii

În partea restabilirii lui Sergiu Secrieru în funcția de vicepretor al Preturii s.Ciocana mun.Chișinău și încasarea din contul Primăriei mun.Chișinău în beneficiul lui Sergiu Secrieru a unui salariu mediu, decizia se execută imediat (f.d.31-50).

19. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2022, recursurile înaintate de Primarul General al mun.Chișinău și Pretura sect.Ciocana mun.Chișinău, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, s-au declarat inadmisibile (f.d.55-60).
20. La 25 octombrie 2022, avocatul Nicolae Leșan, reprezentantul lui Sergiu Secrieru, s-a adresat cu cerere la Curtea de Apel Chișinău privind inițierea procedurii de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021 (f.d.73).

21. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2023, s-a încetat procedura de executare inițiată la cererea reclamantului, din motivul atingerii scopului deciziei respective (f.d.73-76).
22. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2023, a fost anulată încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2023, cu restituirea la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău (f.d.77-80).
23. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2023, s-a acordat Primarului General al mun.Chișinău termen de 15 zile de la recepționarea încheierii pentru executarea efectivă a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, iar la 03 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Primarul General al mun.Chișinău a prezentat informația privind achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă a reclamantului pentru perioada 11 noiembrie 2021- 21 ianuarie 2022, anexând copiile ordinelor de plată nr.710, 707, 709, 706 din 03 noiembrie 2023.
24. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2024, s-a încetat procedura de executare inițiată de Secrieru Sergiu împotriva Primăriei mun.Chișinău și Primarului General al mun.Chișinău, terț Pretura sect.Ciocana, Istrati Dorian, Triboi Elena, în temeiul deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, din motivul atingerii scopului ei (f.d.89-96).
25. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 aprilie 2024, s-a respins recursul declarat de Secrieru Sergiu, fiind menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2024 (f.d.97-105).
26. În acord cu art.2 alin.(1)-(2) al *Legii nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești*, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă.

Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

27. Art.2 alin.(4)-(6) al Legii menționate prevede că prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăția instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare. Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul ia delegat atribuţii de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii

judecătoreşti se repară de către stat. Reparaţia prejudiciului se face de la bugetul de stat.

Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

28. În conformitate cu prevederile art.4 al Legii sus numite, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.
29. Art.5 alin.(1) din Legea indicată supra prevede că în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.
30. În temeiul art.2036 alin.(1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.
31. Potrivit art.2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate.

    Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate.

    La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.
32. Instanța de apel menționează că scopul Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 constituie crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil şi a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti și este unul din principalele mecanisme interne prin care se tinde la respectarea termenului optim şi previzibil de soluţionare al procesului.

33. Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a unei hotărâri de judecată. Prin urmare, elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se face prin legea specială nominalizată.
34. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul constată că instanța de fond just a admis acțiunea depusă de Secrieru Sergiu privind constatarea încălcării dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, reținând rolul pasiv al autorităților în scopul executării documentului executoriu, ori dispoziția nr.64-dc emisă de către Primarul General al municipiului Chișinău, care datează din 21 ianuarie 2022, demonstrează cu certitudine neglijarea și neexecutarea hotărârii judecătorești în termen, ori decizia Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021 în partea restabilirii lui Secrieru Sergiu în funcția de vicepretor al Preturii sect.Ciocana, mun.Chișinău și încasarea unui salariu mediu, urma a fi executată imediat.
35. Potrivit art.356 Codul muncii, angajatorul este obligat să execute imediat, conform Codului de procedură civilă, hotărîrea (decizia) instanţei de judecată despre restabilirea drepturilor salariatului ce decurg din raporturile de muncă şi din alte raporturi legate nemijlocit de acestea.

Neexecutarea actelor judecătoreşti indicate la alin.(1) atrage efectele prevăzute de Codul de executare.

36. Astfel, nu poate fi reținut argumentul invocat în cererea de apel de către reprezentantul Primarului General al mun.Chișinău că urmează a fi luată în considerare perioada de la care reclamantul a solicitat oficial executarea hotărârii judecătorești pronunțate.
37. Instanța de apel menționează că atât legislația în vigoare (art.195 Cod administrativ în colaborare cu art.256 alin.(1) lit.d) și alin.(2) Cod de procedură civilă), cât și decizia Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, prevede **executarea imediată** a deciziei în partea restabilirii lui Sergiu Secrieru în funcția de vicepretor al Preturii s.Ciocana, mun.Chișinău și încasarea unui salariu mediu.
38. Deși decizia Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021 prevedea executarea imediată a unor dispoziții, totuși restabilirea lui Sergiu Secrieru în funcția de vicepretor al Preturii s.Ciocana, mun.Chișinău a avut loc prin dispoziția nr.64-dc din 21 ianuarie 2022 (f.d.51), iar încasarea salariului a fost executată la 26 octombrie 2022 (f.d.88).
39. Respectiv, ignorând prevederile legislației în vigoare, Primăria mun.Chișinău a executat cu întârziere decizia Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021.
40. Prin urmare, la caz, Colegiul atestă că instanța de fond just a constatat că pretenția lui Secrieru Sergiu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, este întemeiată și urmează a fi admisă.
41. Totodată, Colegiul reține că reclamantul a fost nevoit să recurgă la procedura de executare a hotărârii judecătorești, adresându-se instanței la 25 octombrie 2022, iar ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2023, Primarului General al municipiului Chișinău i-a fost acordat un termen de 15 zile pentru executarea efectivă a

deciziei din 10 noiembrie 2021. Circumstanțele respective denotă că realizarea efectivă a drepturilor recunoscute prin hotărârea judecătorească a necesitat intervenția instanței de executare și întreprinderea unor măsuri suplimentare de către autoritățile obligate la executare.

42. În această ordine de idei, Colegiul reține că scopul procedurii de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021 a fost atins, întrucât au fost realizate obligațiile rezultate nemijlocit din dispozitivul acesteia și, anume, anularea dispoziției nr.610-dc din 29 iulie 2020, restabilirea lui Sergiu Secrieru în funcția de vicepretor al sectorului Ciocana și achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 29 iulie 2020 – 10 noiembrie 2021, cu reținerea impozitelor obligatorii. Împrejurarea că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2024 procedura de executare a fost încetată din motivul atingerii scopului acesteia confirmă executarea obligațiilor stabilite prin hotărârea judecătorească, însă nu înlătură perioada de întârziere intervenită anterior și nici consecințele acesteia asupra reclamantului.
43. Nu poate fi reținut argumentul invocat de Ministerul Justiției că instanța de judecată nu a luat în considerare raportul motivat, precum și nu a luat în considerare că executarea s-a realizat benevol și prompt de către Primăria mun.Chișinău.
44. La acest argument, instanța de apel menționează că deși s-a dispus ”executarea imediată” a restabilirii reclamantului în funcție și achitarea a unui salariu mediu, totuși s-a constatat că executarea imediată nu a avut loc, dar a fost executată în câteva luni.
45. Totodată, este de notat că persoana care a obţinut o hotărâre judecătorească împotriva autorităților statului nu trebuie în mod necesar să inițieze o procedură de executare forțată pentru a obține satisfacție. În acest sens, Curtea a subliniat necesitatea ca în virtutea obligațiilor

pozitive, statul să execute hotărârile în care are calitatea de debitor fără o intervenție a executării silite din partea executorului judecătoresc.

46. În speță este cert că autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești nu a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării hotărârii judecătorești definitive, în consecință Sergiu Secrieru nu a putut beneficia de succesul obținut în urma examinării litigiului și, anume, nu a fost restabilit imediat la serviciu, precum și nu i-a fost achitat imediat un salariu mediu, fapt ce incontestabil denotă că hotărârea adoptată în favoarea ultimului a rămas neexecutată pe o perioadă de timp.
47. În scopul acordării unei satisfacții echitabile, Colegiul conchide că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, urmează a fi luate în considerare nu doar faptul încălcării dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, dar și natura obligațiilor ce urmau a fi executate, importanța acestora pentru reclamant, durata întârzierii, precum și faptul că executarea efectivă a hotărârii a necesitat parcurgerea unei proceduri judiciare distincte de executare.
48. În acest sens, Colegiul apreciază că întârzierea executării unei hotărâri prin care reclamantul urma să fie restabilit în funcție și să beneficieze de drepturile salariale aferente absenței

forțate de la muncă prezintă o importanță deosebită pentru acesta. Situația creată a menținut pentru o perioadă îndelungată incertitudinea cu privire la realizarea efectivă a drepturilor recunoscute prin hotărârea judecătorească, iar caracterul imediat al executării obligației de restabilire în funcție impunea autorităților o conduită diligentă și promptă.

49. Totodată, Colegiul ia în considerare că reclamantul nu a contribuit la tergiversarea executării hotărârii, iar statul, prin autoritățile responsabile, nu a prezentat circumstanțe obiective și suficiente care să justifice durata în care au fost realizate în totalitate obligațiile stabilite prin decizia din 10 noiembrie 2021.
50. Prin urmare, raportând circumstanțele constatate la criteriile de apreciere a prejudiciului moral, inclusiv natura și importanța drepturilor afectate, durata întârzierii, comportamentul autorităților responsabile de executare, conduita reclamantului și principiul echității, Colegiul consideră că suma de 10.000 lei stabilită de prima instanță nu asigură o satisfacție echitabilă și proporțională cu prejudiciul moral suportat de reclamant.
51. În aceste circumstanțe, Colegiul consideră necesară majorarea cuantumului prejudiciului moral acordat lui Secrieru Sergiu de la suma de 10.000 lei până la suma de 30.000 lei, sumă pe care o apreciază ca fiind rezonabilă și suficientă pentru compensarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului acestuia la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, fără a constitui o îmbogățire nejustificată a reclamantului și cu respectarea principiului echității.
52. Din considerentele relatate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia necesității respingerii cererile de apel înaintate de apelanții Primăria mun.Chișinău și Ministerul Justiției și admiterii cererii de apel declarate de avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul apelantului Secrieru Sergiuși, cu modificarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 iulie 2024 în partea cuantumului prejudiciului moral încasat în cauza civilă din speță.
53. În conformitate cu prevederile art.385 lit.b), 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e:

Se resping cererile de apel înaintate de apelanții Primăria mun.Chișinău și Ministerul Justiției.

Se admite cererea de apel înaintată de avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul apelantului Secrieru Sergiu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26.07.2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Leșan Nicolae, reprezentantul reclamantului Secrieru Sergiu către Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Primăria mun.Chișinău privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10.11.2011, repararea prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se modifică hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26.07.2024, în partea

cuantumului prejudiciului moral și, anume, suma prejudiciului moral încasată din bugetul de stat în beneficiul lui Secrieru Sergiu, c/p *****, se modifică de la suma de 10 000 lei la suma de 30 000 lei (treizeci mii) lei.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței Serghei Dimitriu

Judecătorii Violeta Gîrleanu

Constantin Roșca